

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

TEDBİRE İLİŞKİN ARA KARAR

R.M. BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2015/19133)

Karar Tarihi: 16/12/2015

İKİNCİ BÖLÜM

ARA KARAR

GİZLİLİK TALEBİ VAR

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Alparslan ALTAN
Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Raportör : M. Serhat MAHMUTOĞLU
Başvurucu : R. M. (İran İslam Cumhuriyeti Vatandaşı)
Vekili : Av. Çınar AKSOY

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, İran vatandaşı olan başvurusunun hakkında verilen sınır dışı kararının uygulanması hâlinde ülkesinde yaşam hakkının ihlal edileceği iddiaları hakkındadır.
2. Başvurucu, sınır dışı edilmesine dair işlemin yürütmesinin tedbiren durdurulmasını talep etmektedir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

3. Başvuru, 8/12/2015 tarihinde yapılmıştır. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 73. maddesi uyarınca, tebdir talebinin Bölüm tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
5. Başvurucu, 1981 doğumlu olup İran İslam Cumhuriyeti vatandaşıdır.
6. Başvurucu, belirlenemeyen bir tarihte Türkiye'ye gelerek "*uluslararası koruma*" talebinde bulunmuştur.
7. Başvurucu, 2008 yılında ülkesinde bulunan Tıp Bilimleri Üniversitesinde gösterilere katıldığı gerekçesiyle İsfahan İslam Devrim Mahkemesi tarafından mahkumiyetine karar verildiğini belirtmiştir.
8. Başvurucu, İran İslam Cumhuriyetinin devrilmesi yönünde faaliyette bulunmakla suçlandığını, anılan suçun ise idamla cezalandırıldığını ileri sürmüştür.

9. Başvurucu, muhatapların celbini kolaylaştırmak ve yabancı ülkelerden suçluların iadesini sağlayabilmek amacıyla ülkesinde idam cezalarının yazılı olarak bildirilmediğini belirterek İsfahan 1.Devrim Mahkemesi tarafından mahkemeye celbine dair belgenin tercümesini sunmuştur.

10. Kahramanmaraş Valiliği Göç İdaresi Müdürlüğü 3/12/2014 tarihinde başvurusunun “uluslararası koruma” başvurusu kapsamında haftalık imza yükümlülüğüne aykırı davrandığı gerekçesiyle sınır dışı edilmesine karar vermiştir.

11. Başvurucunun sınır dışı kararının iptali için açtığı dava Kahramanmaraş İdare Mahkemesinin 21/10/2015 tarihli ve E.2015/343, K.2015/984 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

12. Bu karar, başvurucuya 11/11/2015 tarihinde tebliğ edilmiş olup süresi içinde 8/12/2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunulmuştur.

B. İlgili Hukuk

13. 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun “Sınır dışı etme kararı” kenar başlıklı 53. maddesi şöyledir:

“(1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.

(2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancı rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Başvuru formu ve ekleri incelenip tedbir talebi hakkında gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

15. Başvurucu, hakkında verilen sınır dışı kararının uygulanması hâlinde ülkesinde idam cezasıyla cezalandırılacağını, idare mahkemesinde görülen davada ulusal ve uluslararası mevzuatla kendisine tanınan hukuki güvencelerden yararlandırılmadığını belirterek Anayasa'nın 17. maddesinde tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

16. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 49. maddesinin (5) numaralı fıkrası ve İçtüzük'ün “Tedbir kararı” başlıklı 73. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre; başvurusunun yaşamına ya da maddi veya manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlike bulunduğu hâlinde, başvuru hakkında esasa ilişkin inceleme yapılanaya kadar Bölümlerce resen veya başvurusunun talebi üzerine gerekli tedbirlere karar verilebilir.

Başvuru Numarası : 2015/19133 (Tebdir Ara Kararı)
Karar Tarihi : 16/12/2015

17. Somut olayda başvuru, ülkesinde 2008 yılında bir üniversitede gerçekleşen olaylara katılması nedeniyle mahkûmiyetine karar verildiğini, bu tür eylemlerin İran İslam Cumhuriyetinin devrilmesi yönünde faaliyette bulunmak olarak kabul edildiğini ve katılan kişilerin idam cezasıyla cezalandırıldığını ileri sürmüş ve iddialarını doğrular nitelikte bazı bilgi ve bilgiler sunmuştur (bkz. §§ 8-9). Nitekim İnsan Hakları İzleme Örgütünün İran'a ilişkin 2015 yılı İnsan Hakları Raporunda, İran hukukuna göre çok sayıda suçun karşılığının ölüm cezası olduğu ve verilen cezaların da infaz edildiği belirtilmiştir.

18. Açıklanan nedenlerle, bu aşamada başvuru ülkesine sınır dışı edilmesi hâlinde "yaşamına" yönelik ciddi bir tehlikeyle karşılaşma ihtimali bulunduğu anlaşıldığından tebdir talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

A. Başvurucunun tebdir talebinin KABULÜNE,

B. Mahkemece yeniden bir karar verilinceye kadar başvuru R. M.'nin ÜLKESİNE SINIRDIŞI EDİLMESİNE İLİŞKİN İŞLEMİN UYGULANMAMASINA,

C. Kararın bir örneğinin başvurucuya ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne tebliğine,
16/12/2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Alparslan ALTAN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ